

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΤΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΑΘΗΝΩΝ

ΕΚΤΑΚΤΟΣ ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΤΗΣ 7^{ΗΣ} ΜΑΡΤΙΟΥ 1995

ΠΡΟΕΔΡΙΑ ΜΑΝΟΥΣΟΥ ΜΑΝΟΥΣΑΚΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΣ ΥΠΟΔΟΧΗ

ΤΟΥ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΓΡΟΛΛΙΟΥ

ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ κ. ΜΑΝΟΥΣΟΥ ΜΑΝΟΥΣΑΚΑ

Κυρίες και Κύριοι,

‘Η Ακαδημία Αθηνῶν ἔχει σήμερα τὴν τιμὴν και τὴν χαρὰν νὰ ὑποδέχεται επίσημα τὸ νέο τακτικὸ μέλος της, τὸν κ. Κωνσταντῖνο Γρόλλιο, διμότιμο καθηγητὴ τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, ποὺ ἐξελέγη στὴν ἔδρα τῆς Λατινικῆς Φιλολογίας.

‘Η ἀνάγκη τῆς πληρώσεως τῆς σημαντικῆς αὐτῆς ἔδρας ήταν αἰσθητὴ ἀπὸ καιρό. Τὸ νὰ μένει κενή, στὰ τελευταῖα εἴκοσι χρόνια, ηταν ζημία γιὰ τὶς κλασσικὲς σπουδὲς στὸν τόπο μας, ηταν μὲ ἄλλα λόγια σοβαρὴ ἔθνικὴ ζημία. Καὶ ἀποτελεῖ λοιπὸν τώρα εὐτύχημπ ποὺ τὴν ἔδρα τῆς Λατινικῆς Φιλολογίας τὴν καταλαμβάνει ἔμπειρος και διακεκριμένος μελετητής, μὲ πανθομολογούμενο κύρος, ὁ κ. Γρόλλιος, ποὺ ὑπηρέτησε εὐσυνείδητα τὸν κλάδο αὐτὸν και δίδαξε στὸ Πανεπιστήμιο τῆς Θεσσαλονίκης ἐπὶ εἰκοσιοκτὼ διάλογηρα χρόνια, συνδυάζοντας τὴ φιλολογικὴ του γνώση μὲ φιλοσοφικὴ συγκρότηση και ποιητικὴ εὐαισθησία.

Είμαι πεπεισμένος ὅτι ὁ κ. Γρόλλιος θὰ δώσει νέα ὀθηση στὶς λατινικὲς σπουδὲς στὸν τόπο μας, ποὺ τόσο τὶς ἔχουν ἀνάγκη και οἱ ιστορικοὶ μας και οἱ νομομαθεῖς μας, ἀλλὰ και οἱ μελετητὲς τῆς ἀρχαίας γραμματείας, τοῦ Οὐμανισμοῦ και τῆς ‘Αναγέννησης.

Τὸ ἔρευνητικὸ και συγγραφικὸ ἔργο τοῦ νέου Ακαδημαϊκοῦ θὰ τὸ παρουσιάσει σήμερα, μὲ ἐντολὴ τῆς Συγκλήτου, ὁ συνάδελφος κ. Νικόλαος Κονομῆς.

Έγώ δὲν έχω παρά νὰ τοῦ ἀπευθύνω, ώς Πρόεδρος τῆς Ἀκαδημίας, τὸν πιὸ ἐγκάρδιο χαιρετισμό.

Αγαπητὲ Συνάδελφε,

Καλῶς μᾶς ἥλθες στὴν Ἀκαδημία. Σὲ ὑποδεχόμαστε μὲ ίδιαίτερη χαρὰ καὶ σοῦ ἀπευθύνουμε τὶς καλύτερές μας εὐχές. Προσωπικὰ εἴμαι βέβαιος ὅτι, ὅπως εἴχαμε συνεργασθεῖ τόσο ὡραῖα καὶ ἀποδοτικὰ στὸ Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, ὅπου συνυπηρετήσαμε γιὰ χρόνια, ἔτσι θὰ συνεργαστοῦμε καὶ τώρα ὅλοι μαζί σου, χάρις στὴν εὐγένεια, τὴν πραότητα καὶ τὴν προσήνεια ποὺ σὲ χαρακτηρίζουν.

Τύχη ἀγαθὴ μᾶς ἐπεφύλαξε τὴ χαρὰ νὰ συναντηθοῦμε γιὰ ἄλλη μιὰ φορὰ καὶ νὰ συνοδοιπορήσουμε στὸ δρόμο τὸν καλὸ τῆς ἔρευνας. Καὶ πάλι καλῶς μᾶς ἥλθες.

Καὶ τώρα παρακαλῶ τὸ συνάδελφο κ. Νικόλαο Κονομῆ νὰ λάβει τὸ λόγο.

ΠΡΟΣΦΩΝΗΣΗ ΤΟΥ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ κ. ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΚΟΝΟΜΗ

‘Ο νέος ἀκαδημαϊκὸς κ. Κωνσταντῖνος Γρόλλιος, τὸν ὁποῖο ὑποδεχόμαστε σήμερα ἐπισήμως, γεννήθηκε στὴν Κέρκυρα καὶ ἀποφοίτησε ἀπὸ τὴν Φιλοσοφικὴ Σχολὴ τοῦ Ἀριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης. Στὴ συνέχεια μετεκπαιδεύτηκε στὴ λατινικὴ φιλολογία στὰ Πανεπιστήμια τοῦ Bristol καὶ στὸ Παρίσι (1950-52) καὶ ἀπέκτησε δίπλωμα Master of Arts ἀπὸ τὸ Πανεπιστήμιο τοῦ Bristol. Συνέχισε τὶς σπουδές του στὴν ‘Οξφόρδη μὲ δύο ὑποτροφίες ποὺ ἔξασφάλισε καὶ ἀμέσως μετὰ τὴν ἀνακήρυξη του σὲ διδάκτορα στὸ Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης ἐκλέχτηκε τὸ 1957 ἕκτακτος καθηγητὴς τῆς λατινικῆς φιλολογίας τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς τοῦ ΑΠΘ, καὶ τὸ 1961 ἔγινε τακτικὸς στὴν ἴδια ἔδρα, ὅπου καὶ τερμάτισε τὴν ἐκπαιδευτική του σταδιοδρομία τὸ 1985.

‘Η ἔρευνητικὴ δραστηριότητα τοῦ κ. Γρόλλιου ἀρχισε μὲ τὴ μελέτη του «Ἡ ἐπίδρασις τῆς Πλατωνικῆς παραδόσεως ἐπὶ τῆς θεολογίας τοῦ Κικέρωνος» ποὺ δημοσιεύτηκε σὲ περιοδικὸ τὸ 1952 καὶ 1953 σὲ δύο μέρη. Ἀκολούθησε ἡ διδακτορικὴ του διατριβὴ «Τέχνη ἀλυπίας: Κοινοὶ τόποι τοῦ Πρὸς Πολύβιον τοῦ Σενέκα καὶ πηγαὶ αὐτῶν» (1956) καὶ τὴν ἴδια χρονιὰ δημοσιεύτηκε ἡ συγγενικὴ μελέτη «Seneca's Ad Marciam: Tradition and Originality» (1956) μὲ κατάληξη στὴν μεγαλύτερη ἐργασία του «Κικέρων καὶ Πλατωνικὴ ἡθικὴ» (1960). Διάφορες μικρότερες μελέτες, προεκτάσεις ἡ συνοψίσεις τῶν παραπάνω ἐργασιῶν, δημοσιεύτηκαν μεταξὺ 1968-1972 κυρίως σὲ Πρακτικὰ συνεδρίων.

‘Απὸ τὸ σημεῖο αὐτὸ καὶ ὕστερα παρατηρεῖται μιὰ διαφορετικὴ φιλολογικο-λογοτεχνικὴ δραστηριότητα τοῦ κ. Γρόλλιου. “Ισως καὶ ἔξαιτίας τῶν πανεπιστημια-

κῶν του ἀπασχολήσεων στρέφει τὰ ἐνδιαφέροντά του στὸν λυρικὸν Ὀράτιο καὶ δημοσιεύει σὲ διάφορα περιοδικά μελετήματα στὰ δύο ταῦτα δοκιμάζει νὰ δώσει λογοτεχνικές μεταφράσεις κατατοπίζοντας ταυτόχρονα τοὺς ἀναγνῶστες του γιὰ τὸν «έλληνικώτατο ποιητή». Μιὰ ἄλλη παράλληλη φιλολογικο-λογοτεχνικὴ ἀπασχόληση τοῦ κ. Γρόλλιου εἶναι ἡ ἔξιγνιαση τῆς δραστηριότητας ἐπτανησίων λογίων στὰ λατινικὰ γράμματα καὶ δευτερεύοντας μιὰ ἐπισκόπηση τῆς τύχης τῆς λατινικῆς γραμματείας στὸ ἀνατολικὸν Ρωμαϊκὸν καὶ ἀργότερα Βυζαντινὸν κράτος. Συγγενικὴ εἶναι ἡ ἐναρκτήρια δύμιλία του στὸ ΑΠΘ μὲ θέμα «Ἡ λογοτεχνία τῶν Ρωμαίων στὴ σχέση της μὲ τὸ ἔλληνικὸν πνεῦμα» (1958).

Σχετικὰ μὲ τὸν Ὀράτιο ἔχουμε τώρα δύο μεγάλους τόμους γιὰ τὸ 1ο καὶ 2ο βιβλίο τῶν Ὀδῶν μὲ μετάφραση καὶ ἐκτενὴ φιλολογικὰ σχόλια (1986, 1990). Γιὰ τὴν καλύτερη γνωριμία μὲ τὴ λατινικὴ φιλολογία καὶ λογοτεχνία δ. κ. Γρόλλιος μετέφρασε τὸ γνωστὸ ἐγχειρίδιο τοῦ H. J. Rose, *A Handbook of Latin Literature* μὲ τὸν τίτλο «Ἴστορία τῆς Λατινικῆς Λογοτεχνίας» σὲ δύο τόμους τὸ 1978.

Κύριε Συνάδελφε,

Ἐσκίνησες ἀπὸ τὸ χῶρο τῆς ἔλληνικῆς φιλοσοφίας καὶ ἡθικῆς προκειμένου νὰ ἐξακριβώσεις τὴν ἐπίδρασή της στὸ ἔργο δύο σπουδάσιων ἐκπροσώπων τοῦ Ρωμαϊκοῦ πνεύματος, τοῦ Κικέρωνα καὶ τοῦ Σενέκα ἢ ἀντιστρέφοντας τὴ διατύπωση θὰ ἔλεγα στὴν μελέτη τῶν δύο αὐτῶν Ρωμαίων ἀναζήτησες τὶς ἐπιδράσεις ποὺ δέχτηκαν ἀπὸ τὸ ἔλληνικὸν πνεῦμα. Ἡ ἐξέταση αὐτὴ οὐσιαστικὰ ὑπαγόταν στὴν περιοχὴ τῆς συγκριτικῆς φιλολογίας — ἡ ἶσως τῆς ἴστορίας τῆς φιλοσοφίας — ἀφοῦ θίγονταν μόγο προβλήματα γένεσης καὶ παράλληλης πορείας τοῦ ρωμαϊκοῦ πνεύματος. Πιὸ ὕστερα μὲ τὸν Ὀράτιο διηγύρυνες τὴν ἐρευνητική σου προσπάθεια συμπεριλαμβάνοντας καὶ τὴν ἐξέταση φιλολογικῶν προβλημάτων κειμένου καὶ ἐρμηνείας. Ἐλπίζω ὅτι θὰ συνεχίσεις τὴν ὥραία αὐτὴ προσπάθεια καὶ σοῦ εὔχομαι πολλὰ εύτυχήματα σὲ ὅλα τὰ νέα σου καθήκοντα.